

ZAKON O ZAŠTITI KONKURENCIJE

(*"Sl. glasnik RS", br. 51/2009*)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se zaštita konkurencije na tržištu Republike Srbije, u cilju ekonomskog napretka i dobrobiti društva, a naročito koristi potrošača, kao i osnivanje, položaj, organizacija i ovlašćenja Komisije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Komisija).

Teritorijalna primena

Član 2

Odredbe ovog zakona primenjuju se na akte i radnje učinjene na teritoriji Republike Srbije, odnosno na akte i radnje učinjene van njene teritorije koji utiču ili bi mogli uticati na konkurenciju na teritoriji Republike Srbije.

Personalna primena

Član 3

Odredbe ovog zakona primenjuju se na sva pravna i fizička lica koja neposredno ili posredno, stalno, povremeno ili jednokratno učestvuju u prometu robe, odnosno usluga, nezavisno od njihovog pravnog statusa, oblika svojine ili državljanstva, odnosno državne pripadnosti (u daljem tekstu: učesnici na tržištu), i to na:

- 1) domaća i strana privredna društva i preduzetnike;
- 2) državne organe, organe teritorijalne autonomije i lokalne samouprave;
- 3) druga fizička i pravna lica i oblike udruživanja učesnika na tržištu (sindikati, udruženja, sportske organizacije, ustanove, zadruge, nosioci prava intelektualne svojine i dr.);
- 4) javna preduzeća, privredna društva, preduzetnike i druge učesnike na tržištu, koji obavljaju delatnosti od opšteg interesa, odnosno kojima je aktom nadležnog državnog organa dodeljen fiskalni monopol, osim ukoliko bi primena ovog zakona sprečila obavljanje tih delatnosti, odnosno obavljanje poverenih poslova.

Radni odnosi

Član 4

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na radne odnose između poslodavaca i zaposlenih, kao ni na radne odnose uređene kolektivnim ugovorom između poslodavca i sindikalnih udruženja.

Povezani učesnici na tržištu

Član 5

Povezanim učesnicima na tržištu u smislu ovog zakona smatraju se dva ili više učesnika na tržištu koji su povezani tako da jedan ili više učesnika na tržištu kontroliše drugog ili druge učesnike na tržištu (u daljem tekstu: povezani učesnici na tržištu).

Kontrola nad učesnikom na tržištu u smislu ovog zakona predstavlja mogućnost odlučujućeg uticaja na vođenje poslova drugog ili drugih učesnika na tržištu, a naročito:

- 1) ako kontrolni učesnik ima svojstvo kontrolnog (matičnog) društva, odnosno kontrolnog člana ili akcionara, samostalno ili zajedničkim delovanjem, po pravilima o povezanim privrednim društvima u smislu zakona kojim se uređuje položaj privrednih društava;
- 2) na osnovu svojine ili drugih imovinskih prava na imovini ili delu imovine drugog učesnika na tržištu;
- 3) na osnovu prava iz ugovora, sporazuma ili iz hartija od vrednosti;
- 4) po osnovu potraživanja ili sredstava za obezbeđenje potraživanja ili na osnovu uslova poslovne prakse koje određuje kontrolni učesnik.

Povezani učesnici na tržištu u smislu ovog zakona smatraju se jednim učesnikom na tržištu.

Na povezane učesnike na tržištu shodno se primenjuju pravila o povezanim licima i povezanim privrednim društvima u skladu sa zakonom kojim se uređuje položaj privrednih društava, ako ta pravila nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Relevantno tržište

Član 6

Relevantno tržište u smislu ovog zakona jeste tržište koje obuhvata relevantno tržište proizvoda na relevantnom geografskom tržištu.

Relevantno tržište proizvoda predstavlja skup robe, odnosno usluga koje potrošači i drugi korisnici smatraju zamenljivim u pogledu njihovog svojstva, uobičajene namene i cene.

Relevantno geografsko tržište predstavlja teritoriju na kojoj učesnici na tržištu učestvuju u ponudi ili potražnji i na kojoj postoje isti ili slični uslovi konkurencije, a koji se bitno razlikuju od uslova konkurencije na susednim teritorijama.

Vlada bliže propisuje kriterijume za određivanje relevantnog tržišta.

Obračun godišnjeg prihoda

Član 7

Godišnji prihod učesnika na tržištu u smislu ovog zakona utvrđuje se u visini ukupnog godišnjeg prihoda pre oporezivanja, za obračunsku godinu koja prethodi godini u kojoj je pokrenut postupak.

Ukupan godišnji prihod iz stava 1. ovog člana za učesnike na tržištu finansijskih usluga, kao i za društva za osiguranje i društva za reosiguranje, izračunava se na sledeći način:

1) za učesnike na tržištu finansijskih usluga, posle odbijanja poreza koji se direktno odnose na njih, uzima se zbir sledećih prihoda:

- (1) prihoda od kamata i sličnih prihoda,
- (2) prihoda od hartija od vrednosti (prihod od akcija i drugih hartija od vrednosti koje imaju promenljiv prinos, prihod od udela kod učesnika na tržištu, prihod od akcija u povezanim učesnicima na tržištu),
- (3) prihoda od naknada i provizija,
- (4) pozitivne razlike između finansijskih prihoda i finansijskih rashoda,
- (5) drugih prihoda iz poslovanja;

2) za društva za osiguranje i društva za reosiguranje, uzima se prihod od premija po osnovu ugovora o osiguranju i reosiguranju zaključenih od strane ili u ime tih društava po odbitku poreza koji se plaća na iznos premija po jednom ugovoru ili na ukupan iznos premija.

Ukupan godišnji prihod iz stava 1. ovog člana za oblike udruživanja učesnika na tržištu, utvrđuje se na osnovu zbira ukupnih godišnjih prihoda udruženih učesnika.

Devizna klauzula

Član 8

Iznosi iskazani u evrima u ovom zakonu, kao i aktima donetim na osnovu ovog zakona, obračunavaju se u dinarima po srednjem kursu Narodne banke Srbije, na dan obračuna godišnjeg prometa, odnosno uplate ili naplate izrečene mere.

II POVREDE KONKURENCIJE

Pojam

Član 9

Povredom konkurencije u smislu ovog zakona smatraju se akti ili radnje učesnika na tržištu koje za cilj ili posledicu imaju ili mogu da imaju značajno ograničavanje, narušavanje ili sprečavanje konkurencije.

1. Restriktivni sporazumi

Pojam i zabrana restriktivnog sporazuma

Član 10

Restriktivni sporazumi su sporazumi između učesnika na tržištu koji imaju za cilj ili posledicu značajno ograničavanje, narušavanje ili sprečavanje, konkurencije na teritoriji Republike Srbije.

Restriktivni sporazumi mogu biti ugovori, pojedine odredbe ugovora, izričiti ili prećutni dogovori, usaglašene prakse, kao i odluke oblika udruživanja učesnika na tržištu, a kojima se naročito:

- 1) neposredno ili posredno utvrđuju kupovne ili prodajne cene ili drugi uslovi trgovine;
- 2) ograničava i kontroliše proizvodnja, tržište, tehnički razvoj ili investicije;
- 3) primenjuju nejednaki uslovi poslovanja na iste poslove u odnosu na različite učesnike na tržištu, čime se učesnici na tržištu dovode u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurente;
- 4) uslovljava zaključivanje ugovora ili sporazuma prihvatanjem dodatnih obaveza koje s obzirom na svoju prirodu i trgovačke običaje i praksu nisu u vezi sa predmetom sporazuma;
- 5) dele tržišta ili izvori nabavki.

Restriktivni sporazumi zabranjeni su i ništavi, osim u slučajevima izuzeća od zabrane u skladu sa ovim zakonom.

Uslovi za izuzimanje od zabrane

Član 11

Restriktivni sporazumi mogu biti izuzeti od zabrane ukoliko doprinose unapređenju proizvodnje i prometa, odnosno podsticanju tehničkog ili ekonomskog napretka, a potrošačima obezbeđuju pravičan deo koristi pod uslovom da ne nameću učesnicima na tržištu ograničenja koja nisu neophodna za postizanje cilja sporazuma, odnosno da ne isključuju konkurenciju na relevantnom tržištu ili njegovom bitnom delu.

Pojedinačno izuzeće od zabrane

Član 12

Na zahtev učesnika u restriktivnom sporazumu, Komisija može izuzeti pojedini restriktivni sporazum od zabrane (u daljem tekstu: pojedinačno izuzeće).

Podnosilac zahteva za pojedinačno izuzeće snosi teret dokazivanja ispunjenosti uslova iz člana 11. ovog zakona.

Period na koji se odnosi pojedinačno izuzeće iz stava 1. ovog člana ne može biti duži od osam godina.

Vlada bliže propisuje sadržinu zahteva iz stava 1. ovog člana.

Izuzeće od zabrane po kategorijama sporazuma

Član 13

Izuzeće od zabrane restriktivnog sporazuma može da se odnosi na određene kategorije sporazuma, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 11. ovog zakona, kao i drugi posebni uslovi koji se odnose na vrstu i sadržinu sporazuma, odnosno dužinu njegovog trajanja.

Restriktivni sporazumi koji ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog člana ne podnose se Komisiji radi izuzeća.

Vlada određuje kategorije sporazuma i bliže propisuje posebne uslove iz stava 1. ovog člana.

Sporazumi manjeg značaja

Član 14

Sporazumi manjeg značaja su sporazumi između učesnika na tržištu čiji ukupni tržišni udeo na relevantnom tržištu proizvoda i usluga na teritoriji Republike Srbije, nije veći od:

- 1) 10% tržišnog udela, ukoliko učesnici u sporazumu posluju na istom nivou lanca proizvodnje i prometa (horizontalni sporazumi);
- 2) 15% tržišnog udela, ukoliko učesnici u sporazumu posluju na različitom nivou lanca proizvodnje i prometa (vertikalni sporazumi);
- 3) 10% tržišnog udela, ukoliko sporazum ima karakteristike i horizontalnih i vertikalnih sporazuma ili gde je teško odrediti da li je sporazum vertikalni ili horizontalni;

4) 30% tržišnog udela, ukoliko se radi o sporazumima sa sličnim uticajem na tržište zaključenim između različitih učesnika, ako pojedinačni tržišni udeo svakog od njih ne prelazi 5% na svakom pojedinačnom tržištu na kome se ispoljavaju efekti sporazuma.

Sporazumi manjeg značaja su dozvoljeni, osim ako je cilj horizontalnog sporazuma određivanje cena ili ograničavanje proizvodnje ili prodaje, odnosno podela tržišta snabdevanja, kao i ako je cilj vertikalnog sporazuma određivanje cene, odnosno podele tržišta.

2. Zloupotreba dominantnog položaja

Dominantan položaj na tržištu

Član 15

Dominantan položaj na relevantnom tržištu ima učesnik na tržištu koji nema konkurenciju ili je konkurencija beznačajna, odnosno koji ima značajno bolji položaj u odnosu na konkurente uzimajući u obzir veličinu tržišnog udela, ekonomsku i finansijsku snagu, pristup tržištima snabdevanja i distribucije, kao i pravne ili činjenične prepreke za pristup drugih učesnika tržištu.

Pretpostavka je da učesnik na tržištu ima dominantan položaj, ako je njegov tržišni udeo na relevantnom tržištu 40% ili više.

Pretpostavka je da su dva ili više učesnika na tržištu u dominantnom položaju ako između njih ne postoji značajna konkurencija i ako je njihov ukupan tržišni udeo 50% ili više (kolektivna dominacija).

Ako učesnik, odnosno učesnici na tržištu nemaju tržišni udeo iz st. 2. i 3. ovog člana, teret dokazivanja postojanja dominantnog položaja snosi Komisija.

Zloupotreba dominantnog položaja

Član 16

Zloupotreba dominantnog položaja na tržištu zabranjena je.

Zloupotrebom dominantnog položaja, naročito se smatra:

- 1) neposredno ili posredno nametanje nepravične kupovne ili prodajne cene ili drugih nepravičnih uslova poslovanja;
- 2) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja;
- 3) primenjivanje nejednakih uslova poslovanja na iste poslove sa različitim učesnicima na tržištu, čime se pojedini učesnici na tržištu dovode u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurente;
- 4) uslovljavanje zaključenja ugovora time da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkim običajima nisu u vezi sa predmetom ugovora.

III KONCENTRACIJA UČESNIKA NA TRŽIŠTU

Pojam koncentracije

Član 17

Koncentracija učesnika na tržištu nastaje u slučaju:

- 1) spajanja i drugih statusnih promena u kojima dolazi do pripajanja učesnika na tržištu u smislu zakona kojim se uređuje položaj privrednih društava;
- 2) sticanja od strane jednog ili više učesnika na tržištu, neposredne ili posredne kontrole u smislu člana 5. stav 2. ovog zakona nad drugim učesnikom ili više učesnika na tržištu;
- 3) zajedničkog ulaganja od strane dva ili više učesnika na tržištu u cilju stvaranja novog učesnika na tržištu ili sticanja zajedničke kontrole u smislu člana 5. stav 2. ovog zakona nad postojećim učesnikom na tržištu, koji posluje na dugoročnoj osnovi i ima sve funkcije nezavisnog učesnika na tržištu.

Smatraće se jednom koncentracijom dve ili više transakcija između istih učesnika na tržištu, izvršenih u vremenskom periodu kraćem od dve godine, pri čemu se kao vreme njenog nastanka uzima dan izvršenja poslednje transakcije.

Izuzeci

Član 18

Ne smatra se da je nastala koncentracija učesnika na tržištu ako:

- 1) banka ili druga finansijska organizacija ili društvo za osiguranje, u toku svog redovnog poslovanja, privremeno stekne akcije ili udele, radi dalje prodaje, pod uslovom da ih proda najkasnije u roku od godinu dana od dana sticanja i da ih ne koristi tako da utiče na poslovne odluke učesnika na tržištu u pogledu njegovog ponašanja na tržištu;
- 2) društvo za upravljanje investicionim fondom ili investicioni fond stekne učešće u učesniku na tržištu, pod uslovom da svoja prava zasnovana na tom učešću ostvaruju samo radi očuvanja vrednosti svog ulaganja i pod uslovom da ne utiče na konkurentsko ponašanje tog učesnika na tržištu;
- 3) zajedničko ulaganje ima za cilj koordinaciju tržišnih aktivnosti između dva ili više učesnika na tržištu koji zadržavaju svoju pravnu nezavisnost, pri čemu će ovakvo zajedničko ulaganje biti ocenjivano u skladu sa čl. 10. i 11. ovog zakona;
- 4) stečajni upravnik stekne kontrolu nad učesnikom na tržištu.

Komisija može produžiti rok iz stava 1. tačka 1) ovog člana, na zahtev sticalaca akcija ili udela, pod uslovom da sticalac dokaže da prodaja akcija ili udela nije razumno bila moguća u okviru tog roka, ali najduže za još šest meseci.

Dozvoljenost koncentracije

Član 19

Koncentracije učesnika na tržištu su dozvoljene, osim ako bi značajno ograničile, narušile ili sprečile konkurenciju na tržištu Republike Srbije ili njegovom delu, a naročito ako bi to ograničavanje, narušavanje ili sprečavanje bilo rezultat stvaranja ili jačanja dominantnog položaja.

Dozvoljenost koncentracije učesnika na tržištu se utvrđuje u odnosu na:

- 1) strukturu relevantnog tržišta;
- 2) stvarne i potencijalne konkurente;
- 3) položaj na tržištu učesnika u koncentraciji i njihovu ekonomsku i finansijsku moć;
- 4) mogućnosti izbora dobavljača i korisnika;
- 5) pravne i druge prepreke za ulazak na relevantno tržište;
- 6) nivo konkurentnosti učesnika u koncentraciji;
- 7) trendove ponude i potražnje relevantne robe odnosno usluga;
- 8) trendove tehničkog i ekonomskog razvoja;
- 9) interese potrošača.

IV KOMISIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

Položaj Komisije

Član 20

Komisija je samostalna i nezavisna organizacija koja vrši javna ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom.

Komisija ima status pravnog lica.

Komisija za svoj rad odgovara Narodnoj skupštini, kojoj podnosi godišnji izveštaj o radu do kraja februara tekuće godine, za prethodnu godinu.

Nadležnost Komisije

Član 21

Komisija je nadležna da:

- 1) rešava o pravima i obavezama učesnika na tržištu u skladu sa zakonom;
- 2) određuje upravne mere u skladu sa ovim zakonom;
- 3) učestvuje u izradi propisa koji se donose u oblasti zaštite konkurencije;
- 4) predlaže Vladi donošenje propisa za sprovođenje ovog zakona;
- 5) donosi uputstva i smernice za sprovođenje ovog zakona;
- 6) prati i analizira uslove konkurencije na pojedinačnim tržištima i u pojedinačnim sektorima;
- 7) daje mišljenje nadležnim organima na predloge propisa, kao i na važeće propise koji imaju uticaj na konkurenciju na tržištu;
- 8) daje mišljenja u vezi sa primenom propisa u oblasti zaštite konkurencije;
- 9) ostvaruje međunarodnu saradnju u oblasti zaštite konkurencije, radi izvršavanja međunarodnih obaveza u ovoj oblasti i prikuplja informacije o zaštiti konkurencije u drugim državama;
- 10) saraduje sa državnim organima, organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, radi obezbeđivanja uslova za primenu ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja od značaja za zaštitu konkurencije;
- 11) preduzima aktivnosti na razvijanju svesti o potrebi zaštite konkurencije;
- 12) vodi evidenciju o prijavljenim sporazumima, o učesnicima koji imaju dominantan položaj na tržištu, kao i o koncentracijama, u skladu sa ovim zakonom;
- 13) organizuje, preduzima i kontroliše sprovođenje mera kojima se obezbeđuje zaštita konkurencije;
- 14) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Poslove iz stava 1. tač. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10) i 13) ovog člana Komisija obavlja kao poverene poslove.

Organi Komisije

Član 22

Organi Komisije su Savet Komisije (u daljem tekstu: Savet) i predsednik Komisije.

Savet donosi sve odluke i akte o pitanjima iz nadležnosti Komisije, ako ovim zakonom i Statutom nije drugačije propisano.

Savet čine predsednik Komisije i četiri člana.

Predsednik Komisije predstavlja i zastupa Komisiju, donosi odluke, odnosno obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom.

Izbor organa Komisije

Član 23

Predsednik Komisije i članovi Saveta biraju se iz reda uglednih stručnjaka iz oblasti prava i ekonomije sa najmanje deset godina relevantnog radnog iskustva, koji su ostvarili značajne i priznate radove ili praksu u relevantnoj oblasti, naročito u oblasti zaštite konkurencije i evropskog prava i koji uživaju ugled objektivne i nepristrasne ličnosti.

Predsednika Komisije i članove Saveta bira i razrešava Narodna skupština na predlog nadležnog odbora za poslove trgovine.

Izbor predsednika Komisije, odnosno članova Saveta vrši se sa dve odvojene liste kandidata koje sadrže najmanje isti, a najviše dvostruko veći broj kandidata od broja koji se bira.

Za predsednika Komisije, odnosno članove Saveta, izabrani su kandidati koji dobiju najviše glasova na svakoj listi ako su dobili većinu glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Isto lice može biti kandidat na obe liste i ako bude izabrano sa liste za predsednika Komisije neće se uzeti u obzir rezultat glasanja za to lice na drugoj listi.

Izbor organa Komisije vrši se po javnom konkursu koji oglašava predsednik Narodne skupštine, najkasnije tri meseca pre isteka mandata predsednika Komisije i članova Saveta, odnosno neposredno po prestanku ili razrešenju u smislu člana 24. ovog zakona.

Mandat

Član 24

Predsednik Komisije i članovi Saveta se biraju na mandat od pet godina, sa mogućnošću ponovnog izbora.

Mandat predsednika Komisije i članova Saveta, prestaje:

- 1) istekom vremena na koje su izabrani;
- 2) razrešenjem iz razloga predviđenih zakonom;
- 3) nastupanjem pravnih ili činjeničnih razloga za nemogućnost obavljanja dužnosti (ostavka, ispunjenje uslova za starosnu penziju, gubitak poslovne sposobnosti, teško zdravstveno stanje koje onemogućava ostvarivanje dužnosti i sl).

Nastupanje razloga za prestanak mandata iz stava 1. tač. 1) i 3) ovog člana, konstatuje nadležni skupštinski odbor.

Narodna skupština razrešava predsednika Komisije, odnosno člana Saveta, na predlog Saveta ili nadležnog skupštinskog odbora, ako:

- 1) se pouzdano utvrdi da su podaci navedeni u kandidaturi, netačni, odnosno nepotpuni u smislu izostavljanja podataka koji bi značajno umanjili mogućnost izbora;
- 2) nastupe okolnosti iz člana 27. ovog zakona;
- 3) grubo povrede odredbe ovog zakona i ugled Komisije u javnosti.

Rad Saveta

Član 25

Savet odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova.

U postupku ispitivanja povrede konkurencije određuje se izvestilac iz reda članova Saveta, koji u saradnji sa službenim licem određenim za vođenje postupka priprema predlog odluke i izveštava Savet o razlozima i svim bitnim činjenicama i okolnostima slučaja.

Predsednik Komisije određuje izvestioca istovremeno sa pokretanjem postupka.

Predsednik Komisije predsedava i rukovodi radom Saveta, potpisuje odluke i druge akte i stara se o njihovom izvršenju.

Savet će iz svojih redova izabrati lice koje će vršiti ovlašćenja iz stava 4. ovog člana u slučaju sprečenosti ili izuzeća predsednika Komisije na način utvrđen Statutom Komisije.

Stručna služba

Član 26

Stručna služba Komisije (u daljem tekstu: Stručna služba) obavlja stručne poslove iz nadležnosti Komisije u skladu sa ovim zakonom, Statutom i drugim aktima Komisije.

Na prava i obaveze zaposlenih u Stručnoj službi primenjuju se opšti propisi o radu.

U pogledu zakonitosti, stručnosti, političke neutralnosti, nepristrasnosti, upotrebe službenog jezika i pisma, stručne spreme i osposobljenosti zaposlenih, kao i u pogledu kancelarijskog poslovanja, primenjuju se propisi vezani za državnu upravu.

Stručnom službom rukovodi Sekretar.

Sekretara postavlja Savet većinom glasova.

Za Sekretara može biti postavljeno lice sa visokom stručnom spremom pravne ili ekonomske struke, sa najmanje 10 godina radnog iskustva u struci i znanjem u oblasti zaštite konkurencije.

Za svoj rad Sekretar odgovara Savetu.

Nespojivost funkcija i poslova

Član 27

Predsednik Komisije i članovi Saveta, u toku trajanja mandata u Komisiji, ne mogu da obavljaju drugu javnu funkciju ili profesionalnu delatnost, odnosno ne mogu da se bave bilo kojim javnim ili privatnim poslom uz naknadu, uključujući pružanje konsultantskih usluga i saveta.

Zabrana iz stava 1. ovog člana se ne odnosi na naučnu delatnost, delatnost nastavnika visokoškolske ustanove i poslove u vezi sa stručnim usavršavanjem.

Predsednik Komisije i članovi Saveta ne mogu biti članovi organa političkih stranaka, niti mogu u javnosti da zastupaju program ili stavove političkih stranaka.

Sukob interesa

Član 28

Predsednik Komisije i članovi Saveta imaju status funkcionera u smislu zakona kojim se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.

Predsednik Komisije i član Saveta kome je prestalo članstvo ne mogu da budu zastupnici u postupku pred Komisijom u skladu sa ovim zakonom, najmanje dve godine po prestanku članstva, odnosno radnog odnosa.

Predsednik Komisije i član Saveta u trenutku stupanja na dužnost daju pismenu izjavu da ne postoje smetnje za izbor iz stava 1. ovog člana.

Na zaposlene u Stručnoj službi shodno se primenjuju odredbe o sukobu interesa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i dužnosti državnih službenika.

Naknada za rad

Član 29

Predsednik Komisije i članovi Saveta imaju pravo na zaradu, odnosno naknadu za rad u Komisiji.

Statut Komisije

Član 30

Statutom Komisije bliže se uređuje unutrašnja organizacija, način rada i sprovođenje postupka pred Komisijom, kao i ovlašćenja za donošenje drugih akata Komisije.

Statut Komisije donosi Savet, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Statut se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Finansiranje Komisije

Član 31

Sredstva za rad Komisije obezbeđuju se iz prihoda koje Komisija ostvari obavljanjem poslova, a naročito iz:

- 1) naknada koje se plaćaju u skladu sa ovim zakonom;
- 2) donacija, osim donacija učesnika na tržištu na koje se primenjuje ovaj zakon;
- 3) prihoda od prodaje publikacija Komisije;
- 4) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Visina naknada iz stava 1. tačka 1) ovog člana utvrđuje se Tarifnikom naknada koji donosi Komisija, uz saglasnost Vlade.

Tarifnik iz stava 2. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Finansijski plan

Član 32

Finansiranje rada Komisije vrši se u skladu sa finansijskim planom koji za svaku godinu donosi Komisija i podnosi Vladi radi dobijanja saglasnosti najkasnije do 1. novembra tekuće godine za narednu godinu.

Ako finansijski plan ne bude donet na način iz stava 1. ovog člana pre početka godine za koju se finansijski plan donosi, finansiranje rada Komisije se vrši najviše do visine ukupno izvršenih rashoda u prethodnoj godini, srazmerno periodu do dobijanja saglasnosti na finansijski plan.

Finansijskim planom utvrđuju se ukupni prihodi i rashodi Komisije, kao i elementi za određivanje troškova zarada.

Ukupni rashodi Komisije obuhvaćeni finansijskim planom ne mogu biti veći od troškova potrebnih za uspešno ostvarivanje nadležnosti Komisije.

Ako se godišnjim obračunom prihoda i rashoda Komisije utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi Komisije veći od ostvarenih rashoda, razlika sredstava uplaćuje se u budžet Republike Srbije.

Ukoliko je ostvarivanjem prihoda ugroženo redovno izvršavanje rashoda Komisije, Komisija obaveštava Vladu i predlaže mere iz svoje nadležnosti u cilju uravnoteženja prihoda i rashoda, što uključuje i mogućnost izdvajanja sredstava iz budžeta Republike Srbije.

Finansijsko poslovanje Komisije je predmet revizije Državne revizorske institucije.

Komisija objavljuje završni račun najkasnije tri meseca po završetku finansijske godine.

V POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Opšte odredbe o postupku pred Komisijom

Stranka u postupku

Član 33

Stranka u postupku pred Komisijom je učesnik na tržištu koji je podneo prijavu koncentracije ili zahtev za pojedinačno izuzeće, odnosno učesnik na tržištu protiv koga je pokrenut ispitni postupak.

Svojstvo stranke u smislu ovog zakona nemaju podnosioci inicijative za ispitivanje povrede konkurencije, davaoci informacija i podataka, stručna lica i organizacije čije se analize koriste u postupku, kao ni drugi državni organi i organizacije koji saraduju sa Komisijom u toku postupka.

Primena pravila opšteg upravnog postupka

Član 34

U postupku pred Komisijom primenjuju se pravila opšteg upravnog postupka, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Pokretanje postupka po službenoj dužnosti

Član 35

Komisija pokreće postupak ispitivanja povrede konkurencije po službenoj dužnosti, kada na osnovu dostavljenih inicijativa, informacija i drugih raspoloživih podataka, osnovano pretpostavi postojanje povrede konkurencije, kao i u slučaju ispitivanja koncentracije u smislu člana 62. ovog zakona.

O pokretanju postupka predsednik Komisije donosi zaključak, koji naročito sadrži opis radnji ili akata koje mogu da predstavljaju povredu konkurencije, pravni osnov i razloge za pokretanje postupka, kao i poziv svim licima koja raspolažu podacima, ispravama ili drugim relevantnim informacijama, da ih dostave Komisiji.

Protiv zaključka o pokretanju postupka nije dozvoljena posebna žalba.

Komisija je dužna da svakog podnosioca inicijative za ispitivanje povrede konkurencije obavesti o ishodu inicijative u roku od 15 dana od dana prijema.

Pokretanje postupka po zahtevu stranke

Član 36

Postupak po prijavi koncentracije, kao i postupak za pojedinačno izuzeće, pokreće se i vodi po zahtevu stranke, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Skraćeni postupak

Član 37

Komisija može doneti rešenje neposredno, bez sprovođenja ispitnog postupka, ako u postupku pokrenutom po prijavi koncentracije na osnovu podnetih dokaza i drugih činjenica poznatih Komisiji, može osnovano da se pretpostavi da ta koncentracija ispunjava uslove dozvoljenosti u skladu sa članom 19. ovog zakona, osim ako se utvrde ili steknu uslovi za vođenje postupka ispitivanja koncentracije po službenoj dužnosti.

Rešenje u skraćenom postupku donosi predsednik Komisije.

Odluke koje donosi Komisija

Član 38

O povredi konkurencije, o pojedinačnom izuzeću i odobrenju ili zabrani koncentracije, Komisija donosi rešenje.

Pre donošenja rešenja u postupku zbog povrede konkurencije, Komisija će obavestiti stranku o bitnim činjenicama, dokazima i ostalim elementima na kojima će zasnovati rešenje i pozvati je da se izjasni u ostavljenom roku.

Sastavni deo rešenja kojim je utvrđena povreda konkurencije je odluka o meri zaštite konkurencije, odnosno druga upravna mera koju određuje Komisija u skladu sa ovim zakonom.

Rešenje Komisije je konačno, a protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

O pitanjima u vezi sa upravljanjem postupkom, privremenim merama i izvođenjem dokaza, donosi se zaključak.

Zaključak se pismeno sastavlja u slučaju kada je potrebno da se dostavi stranci ili trećem licu, odnosno radi objavljivanja.

Zaključak o izvođenju dokaza donosi službeno lice koje vodi postupak, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Protiv zaključka dopuštena je posebna žalba, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Po žalbi protiv zaključka koji donosi službeno lice, odlučuje predsednik Komisije, a po žalbi protiv zaključka koji donosi predsednik Komisije, odlučuje Savet.

Žalba protiv zaključka ne odlaže njegovo izvršenje.

Dostavljanje

Član 39

Dostavljanje pismena (poziv, rešenje, zaključak i sl.) vrši se u skladu sa pravilima opšteg upravnog postupka.

Izuzetno, u slučaju ponovljene dostave, odnosno kod dostave putem javnog saopštenja, sadržaj pismena se objavljuje na internet strani Komisije i smatra se da je dostavljeno protekom 15 dana od dana objavljivanja, ako Komisija ne odredi duži rok.

Stranka se ne može pozivati na neurednu dostavu ako je izvršena dostava na adresu sedišta te stranke koje se vodi u Registru privrednih subjekata.

U postupku protiv učesnika na tržištu koji se smatraju povezanim učesnicima na tržištu u skladu sa članom 5. ovog zakona, dostava jednom učesniku na tržištu smatra se dostavom svim povezanim učesnicima na tržištu.

Objavljivanje akata

Član 40

Rešenje kojim je utvrđena povreda konkurencije, kao i zaključak o pokretanju postupka po službenoj dužnosti, objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i na internet strani Komisije.

Zaključak o pokretanju postupka se ne objavljuje ako predsednik Komisije oceni da bi se objavljivanjem ugrozilo sprovođenje postupka.

Ispitni postupak

Član 41

U ispitnom postupku se preduzimaju potrebne dokazne radnje u cilju pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja, a naročito se uzimaju izjave stranaka, svedoka, obavlja se veštačenje, pribavljaju se podaci, isprave i stvari, vrši uviđaj i privremeno oduzimanje stvari.

Ispitni postupak sprovodi ovlašćeno službeno lice iz sastava Stručne službe, koje određuje predsednik Komisije za svaki pojedinačni slučaj.

Zaključak o sprovođenju uviđaja i veštačenja donosi predsednik Komisije.

Listu stručnih lica i ustanova koje se mogu odrediti za veštaka u postupku pred Komisijom, utvrđuje Savet.

Službena legitimacija

Član 42

Službena lica Komisije koja sprovode radnje u ispitnom postupku imaju službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju iz stava 1. ovog člana izdaje predsednik Komisije.

Vlada bliže propisuje oblik i sadržinu službene legitimacije iz stava 1. ovog člana.

Pravo uvida u spise i pravo obaveštavanja o postupku

Član 43

Stranka ima pravo da razgleda spise predmeta i da o svom trošku kopira pojedine delove spisa.

Ne mogu se razgledati i kopirati zapisnik o većanju i glasanju, službeni referati i nacrti rešenja, spisi označeni kao poverljivi, kao ni zaštićeni podaci.

Lica koja su podnosioci inicijative za ispitivanje povrede konkurencije, davaoci informacija i ostala lica koja učine verovatnim svoj pravni interes za praćenje postupka, imaju pravo da budu obavešteni o toku postupka.

Savet donosi akt kojim se bliže uređuje sadržaj i način obaveštenja iz stava 3. ovog člana.

Obaveza dostavljanja i uvida u isprave i dokumentaciju

Član 44

Zaključkom se nalaže strankama u postupku dostava, odnosno stavljanje na uvid relevantnih podataka koji se vode u pisanom, elektronskom ili drugom obliku, isprava, stvari koje sadrže podatke, kao i drugih stvari koje mogu biti predmet dokazivanja u postupku, a koje je stranka dužna da poseduje ili se osnovano pretpostavlja da ih poseduje.

U slučaju da stranka nije dostavila, odnosno stavila na uvid tražene isprave, podatke, odnosno stvari, do zaključenja postupka, Komisija će doneti odluku prema stanju raspoloživih dokaza u predmetu, odnosno sumnja koja je posledica izostanka navedenih dokaza, biće uzeta na štetu stranke koja nije postupila po nalogu.

Zaštićeni podaci

Član 45

Na zahtev stranke, lica koje je podnosilac inicijative za ispitivanje povrede konkurencije ili trećeg lica koje je dostavilo, odnosno stavilo na uvid tražene podatke u postupku, može se odrediti mera zaštite izvora podataka ili određenih podataka (zaštićeni podaci), ako se oceni da je interes podnosioca tog zahteva opravdan i da je po značaju bitno veći u odnosu na interes javnosti u pogledu predmeta tog zahteva.

Podnosilac zahteva iz stava 1. ovog člana, dužan je da u zahtevu učini verovatnim mogućnost nastanka znatne štete zbog otkrivanja izvora podataka, odnosno podataka na koje se zahtev odnosi.

Zaključak o zaštiti izvora podataka i zaštiti podataka donosi predsednik Komisije.

Zaštićeni podaci nemaju svojstvo informacije od javnog značaja u smislu zakona kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Ponavljanje postupka

Član 46

Postupak pred Komisijom se može ponoviti pod uslovima propisanim pravilima opšteg upravnog postupka, kao i zbog povrede uslovnog odobrenja koncentracije.

2. Posebne odredbe o postupku zbog povrede konkurencije

Sektorske analize

Član 47

U slučajevima kada kretanje cena ili druge okolnosti ukazuju na mogućnost ograničavanja, narušavanja ili sprečavanja konkurencije, Komisija može analizirati stanje konkurencije u određenoj grani privrede ili određene kategorije sporazuma u različitim granama privrede (sektorske analize).

U cilju sprovođenja sektorskih analiza u smislu stava 1. ovog člana, Komisija može zahtevati od učesnika na tržištu da dostave sve neophodne podatke ili dokumenta i može sprovoditi sva neophodna istraživanja.

Komisija može naročito da zahteva od učesnika na tržištu da dostave sve sporazume, odluke ili obaveštenja u pogledu usaglašenih praksi.

Komisija je dužna da objavi izvešaj o sprovedenim sektorskim analizama na pogodan način, a naročito na svojoj internet strani i može pozvati učesnike na tržištu da daju svoje komentare u pogledu izveštaja.

Obaveza davanja traženih podataka

Član 48

Ako se osnovano pretpostavlja da se traženi podaci, stvari ili isprave nalaze kod trećeg lica, Komisija će zahtevom za davanje informacija tražiti njihovu dostavu, odnosno omogućavanje uvida.

Lica kojima je dostavljen zahtev iz stava 1. ovog člana dužna su da dostave, odnosno stave na uvid podatke, isprave i stvari koje su predmet zahteva, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

Zahtev za davanje informacija naročito sadrži navode na koga se i na šta se odnosi, rok za postupanje, kao i upozorenje na posledice uskraćivanja davanja informacija, odnosno davanja neistinitih informacija.

Na zahtev lica koje je dužno da dostavi, odnosno stavi na uvid podatke, Komisija može da izvrši uvid i prikupljanje podataka u prostorijama tog lica.

Saradnja državnih organa i organizacija

Član 49

Komisija može da dostavi drugim državnim organima i organizacijama zahtev za davanje informacija.

Državni organi i organizacije dužni su da sarađuju sa Komisijom i da postupe po zahtevu iz stava 1. ovog člana, u ostavljenom roku, odnosno da dostave podatke, isprave ili druge tražene dokaze, kojima raspolažu ili da daju obrazloženo izjašnjenje o predmetu zahteva.

Obaveza iz stava 2. ovog člana naročito se odnosi na organe i organizacije nadležne za poslove statistike, poreske organe, organe i organizacije lokalne samouprave, privredne komore i druge organizacije koje vrše javna ovlašćenja.

U slučaju neblagovremenog ili nepotpunog postupanja, odnosno nepostupanja organa ili organizacija iz stava 1. ovog člana, Komisija može da dostavi informaciju o tome organu koji vrši nadzor nad radom tog organa ili organizacije, odnosno pred kojim snosi odgovornost za rad sa zahtevom za preduzimanje potrebnih mera u cilju prikupljanja traženih podataka.

U slučaju izostanka saradnje nakon postupanja u skladu sa stavom 4. ovog člana, odnosno višekratnih neuspelih pokušaja Komisije da ostvari saradnju sa određenim državnim organom ili organizacijom, Komisija može javno da objavi informaciju o tome.

Saradnja sa policijom

Član 50

Po zahtevu Komisije, policija će pružati pomoć u izvođenju pojedinih radnji u postupku, a naročito kod uviđaja i privremenog oduzimanja stvari u skladu sa zakonom kojim se uređuje policija.

Odredbe člana 49. st. 4. i 5. odnose se i na saradnju sa policijom.

Privilegovana komunikacija

Član 51

Pisma, obaveštenja i svi drugi oblici komunikacije između stranke protiv koje se vodi postupak i njenih punomoćnika, koja se neposredno odnose na postupak, čine privilegovanu komunikaciju.

Na privilegovanu komunikaciju shodno se primenjuju odredbe ovog zakona o zaštićenim podacima.

U slučaju sumnje u zloupotrebu privilegovane komunikacije, predsednik Komisije može da preispita sadržaj komunikacije, odnosno da odluči o uklanjanju tog svojstva u odnosu na pojedine njene oblike.

Ovlašćenja kod sprovođenja uviđaja

Član 52

Službeno lice koje sprovodi uviđaj može:

- 1) ući i pregledati poslovne prostorije, vozila, zemljište i druge prostorije u sedištu stranke i ostalim mestima gde stranka ili treće lice obavljaju poslovne i druge aktivnosti;
- 2) izvršiti proveru poslovnih i drugih dokumenata, bez obzira na način na koji se ta dokumenta čuvaju;
- 3) oduzeti, kopirati ili skenirati poslovnu dokumentaciju, a ukoliko zbog tehničkih razloga to nije moguće, ovlašćeno lice može oduzeti poslovnu dokumentaciju i zadržati je onoliko koliko je potrebno da se naprave kopije te dokumentacije;
- 4) zapečatiti sve poslovne prostorije i poslovna dokumenta za vreme uviđaja;
- 5) uzimati od zastupnika stranke ili njenih zaposlenih usmene ili pismene izjave, kao i dokumenta o činjenicama koje su predmet uviđaja, a ako je neophodna pismena izjava, ovlašćeno lice mora odrediti datum do kojeg takva izjava mora biti dostavljena;
- 6) obavljati ostale radnje u skladu sa ciljevima postupka.

Stranci se mora obezbediti mogućnost prisustva uviđaju, ako to ona zahteva, osim ako je zahtev usmeren na odugovlačenje ili otežavanje postupka.

Nenajavljeni uviđaj

Član 53

Ako se osnovano sumnja da postoji opasnost uklanjanja ili izmene dokaza koji se nalaze kod stranke ili trećeg lica, može se odrediti izvođenje nenajavljenog uviđaja.

Nenajavljeni uviđaj se vrši putem iznenadne kontrole prostorija, odnosno podataka, isprava i stvari koje se nalaze na tom mestu, o čemu se obaveštava stranka, odnosno držalac prostora i stvari u trenutku izvođenja uviđaja i na licu mesta.

Ulazak u prostorije

Član 54

Ako je potrebno da se uviđaj obavi u prostorijama stranke ili trećeg lica, službeno lice Komisije koje sprovodi uviđaj dužno je da vlasniku, odnosno držaocu tih prostorija, predoči službenu legitimaciju i preda zaključak o izvođenju uviđaja u toj prostoriji, odnosno da zahteva da se omogući ulazak u te prostorije.

Ako se vlasnik, odnosno držalac prostorije neopravdano usprotivi sprovođenju uviđaja, može se sprovesti prisilan ulazak uz pomoć policije.

Ako je potrebno sprovesti uviđaj u stanu ili drugoj prostoriji koja ima istu, sličnu ili povezanu namenu, a vlasnik, odnosno držalac se tome usprotivi, predsednik Komisije će bez odlaganja pismeno zatražiti izdavanje odgovarajuće sudske naredbe.

Sudsku naredbu donosi sud nadležan za odlučivanje po tužbi protiv rešenja Komisije po pravilima parničnog postupka za obezbeđenje dokaza.

Držalac stana i druge prostorije ima pravo da sam ili preko svog punomoćnika i uz još dva punoletna svedoka prisustvuje uviđaju.

Ako držalac stana ili njegov punomoćnik nisu prisutni, uviđaj je dopušten u prisustvu dva punoletna svedoka.

Privremeno oduzimanje isprava i stvari

Član 55

Ako se prilikom uviđaja pronađu isprave, stvari, odnosno stvari koje sadrže podatke ili druge stvari od značaja za odlučivanje u postupku, može se odrediti njihovo privremeno oduzimanje do utvrđivanja svih relevantnih podataka i činjenica koje te isprave, odnosno stvari sadrže, a najduže do kraja postupka.

Zaključak o privremenom oduzimanju isprava, odnosno stvari, kao i njihovom vraćanju, donosi službeno lice koje sprovodi uviđaj, odnosno koje sprovodi postupak.

Licu kojem su privremeno oduzete isprave, odnosno stvari, izdaje se o tome posebna potvrda na licu mesta.

Troškovi oduzimanja i čuvanja isprava, odnosno stvari, kao i eventualna šteta zbog njihovog oštećenja, spadaju u troškove postupka.

Privremene mere

Član 56

Ako postoji opasnost od nastupanja nenadoknadive štete za lica na koja se neposredno odnose radnje ili akti koji su predmet postupka, Komisija može zaključkom da naloži prestanak vršenja određenih radnji ili primene akta, odnosno obavezu preduzimanja radnji kojima se sprečavaju ili otklanjaju njihove štetne posledice.

Zaključak iz stava 1. ovog člana donosi predsednik Komisije.

Privremene mere iz stava 1. ovog člana mogu trajati do donošenja rešenja u tom postupku.

Upravne mere koje određuje Komisija

Član 57

Ako Komisija utvrdi povredu konkurencije, odnosno drugu povredu ovog zakona, odrediće meru zaštite konkurencije, meru otklanjanja povrede konkurencije, odnosno drugu upravnu meru propisanu ovim zakonom.

Prilikom određivanja visine iznosa koji se plaća na osnovu mere zaštite konkurencije, odnosno procesnog penala, uzimaju se u obzir namera, težina, posledice i trajanje utvrđene povrede konkurencije.

Naplata novčanog iznosa određene upravne mere vrši se u korist budžeta Republike Srbije.

U slučaju umanjenja iznosa ili ukidanja upravne mere na teret budžeta Republike mogu se vršiti isplate samo do nivoa sredstava koja su po osnovu te upravne mere uplaćena u budžet Republike Srbije.

Kamate i ostali troškovi koji nastanu u slučaju umanjenja iznosa ili ukidanja upravne mere, isplaćuju se na teret sredstava Komisije.

Za mere određene protiv oblika udruživanja učesnika na tržištu, solidarno odgovaraju svi udruženi učesnici, koji mogu zajednički, odnosno pojedinačno da plate obavezu, u slučaju da oblik udruživanja nije u mogućnosti da izvrši plaćanje ili ne poseduje svoja sopstvena sredstva.

Ako stranka ne plati novčani iznos određene mere u ostavljenom roku iz rešenja, prinudnu naplatu sprovodi poreska uprava po pravilima prinudne naplate poreza.

Vlada bliže propisuje kriterijume za određivanje visine iznosa koji se plaća na osnovu mere zaštite konkurencije i procesnog penala, način i rokove tog plaćanja i bliže propisuje uslove određivanja mera iz stava 1. ovog člana.

Prekid postupka

Član 58

Komisija može doneti zaključak o prekidu postupka koji je pokrenut po službenoj dužnosti ako je konkurencija povređena u neznatnoj meri, a stranka se obaveže da neće nastaviti ili ponoviti radnju ili akt kojim se bitno ograničava, narušava ili sprečava, konkurencija, odnosno da će nadoknaditi ili otkloniti prouzrokovanu štetu.

Prekid postupka iz stava 1. ovog člana može trajati najduže šest meseci.

O postupanju po obavezi iz stava 1. ovog člana, Komisija vodi računa po službenoj dužnosti.

Ako stranka protiv koje se vodi postupak ne ispuni ili prekrši preuzete obaveze pre isteka roka od šest meseci ili u međuvremenu učini novu povredu konkurencije, Komisija će nastaviti postupak.

Zaključak o prekidu postupka, odnosno nastavku postupka, donosi predsednik Komisije.

Mere otklanjanja povrede konkurencije

Član 59

Rešenjem kojim se utvrđuje povreda konkurencije, Komisija može da odredi mere koje imaju za cilj otklanjanje utvrđene povrede konkurencije, odnosno sprečavanje mogućnosti nastanka iste

ili slične povrede, davanjem naloga za preduzimanje određenog ponašanja ili zabrane određenog ponašanja (mere ponašanja).

Mere iz stava 1. ovog člana moraju biti srazmerne težini utvrđene povrede konkurencije i u neposrednoj vezi za aktima ili radnjama koje su izazvale povredu.

Ako se utvrdi značajna opasnost od ponavljanja iste ili slične povrede kao neposredne posledice same strukture učesnika na tržištu, Komisija može da odredi meru koja bi imala za cilj promenu u toj strukturi radi otklanjanja takve opasnosti, odnosno uspostavljanje strukture koja je postojala pre nastupanja utvrđene povrede (strukturne mere).

Strukturna mera se određuje samo ako nema mogućnosti za određivanje jednako ili približno delotvorne mere ponašanja ili ako bi određivanje mere ponašanja predstavljalo veći teret za učesnika na tržištu nego konkretna strukturna mera, odnosno ako ranije izrečena mera ponašanja povodom iste povrede konkurencije nije sprovedena u celini.

Strukturna mera može da predviđa obavezu razvrgavanja nastale strukture učesnika na tržištu, naročito putem prodaje pojedinih njegovih delova ili imovine drugim licima koja nisu povezana sa učesnikom na tržištu.

Vlada bliže propisuje uslove za određivanje zaštitnih mera iz st. 1. i 3. ovog člana.

3. Posebna odredba o postupku pojedinačnog izuzeća restriktivnog sporazuma

Odlučivanje po zahtevu za pojedinačno izuzeće

Član 60

Rešenje po zahtevu za pojedinačno izuzeće restriktivnog sporazuma donosi se u roku od 60 dana od dana podnošenja zahteva.

Rešenje o pojedinačnom izuzeću naročito sadrži period trajanja pojedinačnog izuzeća, kao i uslove izuzeća.

Stranka može zahtevati produženje perioda trajanja pojedinačnog izuzeća posebnim zahtevom koji se podnosi najkasnije dva meseca pre isteka tog perioda.

Po zahtevu iz stava 3. ovog člana, mogu da se odrede isti ili različiti uslovi i period trajanja pojedinačnog izuzeća.

Za izdavanje rešenja po podnetom zahtevu iz st. 1. i 3. ovog člana podnosilac zahteva plaća naknadu u visini utvrđenoj Tarifnikom iz člana 31. stav 2. ovog zakona.

4. Posebne odredbe u postupku ispitivanja koncentracije

Obaveza prijave koncentracije

Član 61

Koncentracija mora biti prijavljena Komisiji u slučaju da je:

1) ukupan godišnji prihod svih učesnika u koncentraciji ostvaren na svetskom tržištu u prethodnoj obračunskoj godini veći od 100 miliona evra, s tim što najmanje jedan učesnik u koncentraciji na tržištu Republike Srbije ima prihod veći od deset miliona evra;

2) ukupan godišnji prihod najmanje dva učesnika u koncentraciji ostvaren na tržištu Republike Srbije veći od 20 miliona evra u prethodnoj obračunskoj godini, s tim što najmanje dva učesnika u koncentraciji na tržištu Republike Srbije imaju prihod veći od po milion evra u istom periodu.

Pri računanju godišnjeg ukupnog prihoda iz stava 1. ovog člana neće se računati prihod koji ti učesnici na tržištu ostvare u međusobnoj razmeni.

Koncentracija koja se sprovodi putem ponude za preuzimanje u smislu propisa kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava, mora biti prijavljena i kad nisu ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana.

Ispitivanje koncentracije po službenoj dužnosti

Član 62

Komisija može, po saznanju za sprovedenu koncentraciju, sprovesti ispitivanje koncentracije ako utvrdi da zajednički tržišni udeo učesnika u koncentraciji na tržištu Republike Srbije iznosi najmanje 40%, odnosno ako osnovano pretpostavi da ta koncentracija ne ispunjava uslove dozvoljenosti iz člana 19. ovog zakona, kao i u slučaju druge koncentracije koja nije odobrena u skladu sa ovim zakonom.

Ako se tokom postupka ispitivanja prijave koncentracije utvrdi da su ispunjeni uslovi za postupak ispitivanja po službenoj dužnosti iz stava 1. ovog člana, postupak će se nastaviti po službenoj dužnosti na osnovu zaključka koji donosi predsednik Komisije.

Teret dokazivanja postojanja tržišnog udela i uslova iz stava 1. ovog člana je na Komisiji.

Komisija je dužna da donese rešenje u postupku ispitivanja koncentracije u roku od tri meseca od dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Prijava koncentracije (notifikacija)

Član 63

Prijava koncentracije (notifikacija) podnosi se Komisiji u roku od 15 dana od dana izvršenja prve od sledećih radnji:

- 1) zaključenja sporazuma ili ugovora;
- 2) objavljivanja javnog poziva, odnosno ponude ili zatvaranja javne ponude;
- 3) sticanja kontrole.

Prijava iz stava 1. ovog člana može se podneti i kada učesnici na tržištu pokažu ozbiljnu nameru za zaključenje ugovora, potpisivanjem pisma o nameri, objavljivanjem namere da učine ponudu ili na drugi način koji prethodi radnji iz stava 1. ovog člana.

Kada kontrolu nad celim ili nad delovima jednog ili više učesnika na tržištu stiže drugi učesnik na tržištu, prijavu podnosi učesnik na tržištu koji stiže kontrolu, a u slučaju zajedničkog ulaganja, prijavu podnose svi učesnici na tržištu zajedno.

Vlada bliže propisuje sadržinu i način podnošenja prijave koncentracije.

Prekid sprovođenja koncentracije

Član 64

Učesnici u koncentraciji dužni su da prekinu sprovođenje koncentracije do donošenja rešenja Komisije.

U slučaju iz člana 62. ovog zakona učesnici u koncentraciji dužni su da prekinu sprovođenje koncentracije od dana prijema zaključka o pokretanju postupka odobrenja sprovođenja koncentracije.

Obaveza prekida koncentracije iz st. 1. i 2. ovog člana ne sprečava realizaciju preuzimanja prijavljenog nadležnom organu u skladu sa zakonom kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava, odnosno zakonom kojim se uređuje privatizacija, pod uslovom da je prijava koncentracije blagovremena, da sticalac kontrole ne vrši upravljačka prava po osnovu stečenih prava ili to čini samo da bi održao punu vrednost investicija i na osnovu posebnog odobrenja Komisije.

Po zahtevu za davanje odobrenja iz stava 3. ovog člana odlučuje zaključkom predsednik Komisije.

Odluke u postupku ispitivanja koncentracije

Član 65

Komisija je dužna da donese rešenje po prijavi koncentracije u roku od mesec dana od dana podnošenja prijave u skladu sa članom 37. ovog zakona, odnosno zaključak o sprovođenju ispitnog postupka iz člana 62. stav 2. ovog zakona.

Ako Komisija ne donese rešenje po prijavi u roku iz stava 1. ovog člana, odnosno ne donese rešenje u postupku ispitivanja koncentracije po službenoj dužnosti u roku iz člana 62. stav 4. ovog zakona, smatra se da je koncentracija odobrena.

Komisija će rešenjem odobriti koncentraciju koja ispunjava uslove dozvoljenosti u smislu člana 19. ovog zakona, odnosno zabraniti u suprotnom.

Ako se utvrdi da prijava ne ispunjava uslove iz člana 61. ovog zakona, prijava se odbacuje zaključkom koji donosi predsednik Komisije.

Za izdavanje rešenja po prijavi koncentracije, podnosilac plaća naknadu u visini utvrđenoj Tarifnikom iz člana 31. stav 2. ovog zakona.

Uslovno odobrenje koncentracije

Član 66

Ako Komisija utvrdi da nema uslova za odobrenje koncentracije, obavestiće podnosioca prijave o bitnim činjenicama, dokazima i ostalim elementima na kojima će zasnovati rešenje i pozvati ga da se izjasni u ostavljenom roku.

Podnosilac prijave može u izjašnjenju predložiti posebne uslove koje je spreman da prihvati sa ciljem da sprovođenje koncentracije ispunjava uslove za odobrenje.

Komisija će imajući u vidu predložene posebne uslove, ako proceni da su podobni za ostvarivanje uslova iz člana 19. ovog zakona, doneti rešenje kojim odobrava koncentraciju i određuje posebne uslove i rokove za njihovo izvršavanje, kao i način kontrole izvršavanja uslova (uslovno odobrenje).

Mera dekoncentracije

Član 67

Ako Komisija utvrdi da je sprovedena koncentracija za koju nije izdato odobrenje ili nisu izvršeni uslovi i obaveze u slučaju da je koncentracija uslovno odobrena, može doneti rešenje kojim će učesnicima u koncentraciji izreći mere potrebne za uspostavljanje ili očuvanje konkurencije na relevantnom tržištu (mere dekoncentracije) i to naložiti učesnicima da izvrše podelu privrednog društva, otuđe akcije ili udele, raskinu ugovor ili izvrše druge radnje u cilju uspostavljanja stanja pre sprovođenja koncentracije.

Rešenje iz stava 1. ovog člana naročito sadrži rok i posebne uslove ispunjenja datog naloga.

5. Mere zaštite konkurencije i procesnog penala

Mera zaštite konkurencije

Član 68

Učesniku na tržištu odrediće se mera zaštite konkurencije, u obliku obaveze plaćanja novčanog iznosa u visini najviše 10 % od ukupnog godišnjeg prihoda, obračunatog u skladu sa članom 7. ovog zakona, ako:

- 1) zloupotrebi dominantan položaj na relevantnom tržištu u smislu člana 16. ovog zakona;
- 2) zaključi ili izvrši restriktivni sporazum u smislu člana 10. ovog zakona, odnosno restriktivni sporazum koji nije izuzet u smislu člana 60. ovog zakona;
- 3) ne izvrši, odnosno ne sprovede mere otklanjanja povrede konkurencije, odnosno meru dekoncentracije u smislu čl. 59. i 67. ovog zakona;

4) sprovede koncentraciju suprotno obavezi prekida u smislu člana 64. ovog zakona, odnosno za koju nije izdato odobrenje za sprovođenje koncentracije u smislu člana 65. ovog zakona.

Rok za plaćanje iznosa mere zaštite konkurencije određuje se istim rešenjem kojim je određena ta mera i ne može biti kraći od tri meseca, niti duži od godinu dana od dana prijema rešenja.

Mera zaštite konkurencije ne može se odrediti niti naplatiti protekom tri godine od dana izvršenja radnje ili propuštanja ispunjenja obaveze, odnosno od poslednjeg dana vremenskog perioda izvršenja radnje iz stava 1. ovog člana.

Oslobađanje od obaveze iz mere zaštite konkurencije

Član 69

Učesnik sporazuma iz člana 10. ovog zakona, koji je prvi Komisiji prijavio postojanje sporazuma ili dostavio dokaze na osnovu kojih je Komisija donela rešenje o povredi iz člana 10. stav 1. ovog zakona, oslobađa se od obaveze plaćanja novčanog iznosa mere zaštite konkurencije.

Oslobađanje od obaveze plaćanja novčanog iznosa iz stava 1. ovog člana primeniće se pod uslovom da Komisija, u trenutku dostavljanja dokaza, nije imala saznanje o postojanju sporazuma iz člana 10. stav 1. ovog zakona ili je imala saznanje ali nije imala dovoljno dokaza da donese zaključak o pokretanju postupka.

Učesniku sporazuma iz člana 10. stav 1. ovog zakona koji ne ispunjava uslove za oslobađanje od obaveze plaćanja novčanog iznosa, visina plaćanja novčanog iznosa mere zaštite konkurencije može biti smanjena pod uslovom da u toku postupka Komisiji dostavi dokaze koji u tom trenutku nisu bili dostupni, a koji omogućavaju okončanje postupka i donošenje rešenja o povredi iz člana 10. stav 1. ovog zakona.

Odredbe st. 1. do 3. ovog člana ne primenjuju se na učesnika sporazuma koji je inicirao zaključenje sporazuma iz člana 10. stav 1. ovog zakona.

Vlada bliže uređuje uslove za oslobađanje od obaveze plaćanja novčanog iznosa iz st. 1. do 4. ovog člana.

Mera procesnog penala

Član 70

Učesniku na tržištu određuje se mera plaćanja procesnog penala u iznosu od 500 evra do 5.000 evra za svaki dan ponašanja suprotno nalogu Komisije datom u postupku, odnosno nepostupanja po tom nalogu, pod uslovima iz člana 57. ovog zakona, ako:

- 1) ne postupi po zahtevu Komisije da joj dostavi ili saopšti tražene podatke ili joj dostavi ili saopšti netačne, nepotpune ili lažne podatke u smislu čl. 44. i 48. ovog zakona;
- 2) ne postupi po privremenoj meri iz člana 56. ovog zakona;
- 3) ne podnese prijavu koncentracije u roku iz člana 63. stav 1. ovog zakona.

Procesni penal ne može da iznosi više od 10% ukupnog godišnjeg prihoda obračunatog u skladu sa članom 7. ovog zakona.

Rok za plaćanje procesnog penala određuje se istim rešenjem kojim je određena ta mera i ne može biti kraći od jednog niti duži od tri meseca od dana prijema rešenja.

Mera plaćanja procesnog penala ne može se odrediti niti naplatiti protekom jedne godine od dana propuštanja radnje iz stava 1. ovog člana.

VI SUDSKA KONTROLA

Sudska kontrola rešenja Komisije

Član 71

Protiv konačnog rešenja Komisije može se podneti tužba sudu u roku od 30 dana od dana dostavljanja rešenja stranci, po kojoj odlučuje Upravni sud.

Podnošenje tužbe ne odlaže izvršenje rešenja.

Komisija može po zahtevu podnosioca tužbe da odloži izvršenje rešenja do pravosnažnosti sudske odluke, ako bi izvršenje tog rešenja nanelo nenadoknadivu štetu za tužioca, a naročito ako bi verovatno dovelo do stečaja ili prestanka obavljanja poslovne delatnosti tužioca, pod uslovom da odlaganje nije protivno javnom interesu.

Uz zahtev za odlaganje podnosi se dokaz o podnetoj tužbi.

Po zahtevu za odlaganje izvršenja odlučuje Savet, najkasnije do isteka roka za plaćanje određenog u rešenju.

Sudski postupak

Član 72

U postupku pred sudom radi ispitivanja zakonitosti rešenja Komisije, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju upravni sporovi, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Zakunitost rešenja Komisije, u delu odluke o visini novčanog iznosa određene upravne mere, ispituje se u odnosu na uslove za tu odluku propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Ako sud utvrdi da je osporeno rešenje Komisije nezakonito samo u delu koji se odnosi na visinu novčanog iznosa određene upravne mere, po pravilu će presudom preinačiti osporeno rešenje u tom delu, pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuju upravni sporovi.

Rok za dostavu tužbe sa priložima Komisiji na odgovor je osam dana od dana prijema u sudu, a rok za davanje odgovora je 15 dana od dana prijema tužbe na izjašnjenje.

Sud će doneti odluku po tužbi najkasnije u roku od dva meseca od prijema tužbe.

Naknada štete

Član 73

Naknada štete koja je prouzrokovana aktima i radnjama koje predstavljaju povredu konkurencije u smislu ovog zakona, a koja je utvrđena rešenjem Komisije, ostvaruje se u parničnom postupku pred nadležnim sudom.

Rešenje Komisije iz stava 1. ovog člana ne pretpostavlja da je šteta nastupila, već se ista mora dokazivati u sudskom postupku.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 74

Na postupke koji su započeti do dana početka primene ovog zakona primenjuju se propisi po kojima su započeti.

Član 75

Danom početka primene ovog zakona Komisija za zaštitu konkurencije koja je osnovana Zakonom o zaštiti konkurencije ("Službeni glasnik RS", broj 79/05), nastavlja sa radom u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 76

Predsednik i članovi Saveta Komisije, obavljaju dužnost predsednika Komisije i članova Saveta, u skladu sa ovim zakonom, do izbora organa Komisije, u skladu sa ovim zakonom.

Član 77

Do početka rada Upravnog suda u skladu sa zakonom kojim se uređuju sudovi, po tužbama protiv rešenja Komisije sudi Viši trgovinski sud.

Do izbora predsednika i sudija Vrhovnog kasacionog suda, plata predsednika Komisije, odnosno članova Saveta, utvrđuje se u visini plate predsednika, odnosno sudija Vrhovnog suda.

Član 78

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti konkurencije ("Službeni glasnik RS", broj 79/05).

Član 79

Podzakonski akti koji se donose na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona biće doneti do početka primene ovog zakona.

Član 80

Do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se podzakonski akti doneti do dana početka primene ovog zakona, osim odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 81

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjivaće se od 1. novembra 2009. godine.